

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 223g/2025

privind excepția de neconstituționalitate
a articolului 23 alin. (10) și a Anexei nr. 4 la Legea nr. 283 din 4 iulie
2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază și
a articolului 10 alin. (3) din Legea nr. 845 din 3 ianuarie 1992 cu privire
la antreprenoriat și întreprinderi

*(obiectivele în a căror privință este interzisă activitatea particulară de
pază)*

CHIȘINĂU
21 mai 2026

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, Președinte,
dlui Sergiu LITVINENCO,
dlui Ion MALANCIUC,
nei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA, *judecători*,
cu participarea dlui Andrei Harbuz, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 24 octombrie 2025,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 21 mai 2026, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 23 alin. (10) și a Anexei nr. 4 la Legea nr. 283 din 4 iulie 2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază și a articolului 10 alin. (3) din Legea nr. 845 din 3 ianuarie 1992 cu privire la antreprenariat și întreprinderi, ridicată de dl avocat Victor Baran, în interesele Organizației de pază „Bercut Grup” SRL, parte în dosarul nr. 3-4886/2024, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dl judecător Marcel Gandrabur de la Judecătoria Chișinău, pe baza articolului 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

3. În urma unui control inopinat realizat la *Bercut Grup*, Inspectoratul Național de Securitate Publică (în continuare, INSP) a emis un proces-verbal de control și o prescripție.

4. Prin prescripție, *Bercut Grup* a fost obligată să prezinte, între altele, actele care confirmă rezilierea contractelor de prestare a serviciilor de pază la obiectivele prevăzute de Anexa nr. 4 la Legea privind activitatea particulară de detectiv și de pază.

5. La 5 noiembrie 2024, *Bercut Grup* a adresat o cerere prealabilă prin care i-a solicitat INSP, între altele, să anuleze prescripția, însă fără răspuns.

6. La 16 noiembrie 2024, *Bercut Grup* a inițiat o acțiune civilă împotriva INSP și i-a solicitat instanței de judecată să anuleze procesul-verbal de control și prescripția.

7. În cadrul ședinței de judecată, dl avocat Victor Baran a ridicat, în interesele *Bercut Grup*, excepția de neconstituționalitate a articolului 23 alin. (10) și a Anexei nr. 4 la Legea privind activitatea particulară de

detectiv și de pază și a articolului 10 alin. (3) din Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi.

8. Printr-o încheiere din 22 octombrie 2025, judecătorul cazului, dl Marcel Gandrabur, a admis cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

9. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 22 Neretroactivitatea legii

„Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nicio pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos.”

Articolul 54 Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„[...]”

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

Articolul 126 Economia

„(1) Economia Republicii Moldova este economie de piață, de orientare socială, bazată pe proprietatea privată și pe proprietatea publică, antrenate în concurență liberă.

(2) Statul trebuie să asigure:

a) reglementarea activității economice și administrarea proprietății publice ce-i aparține în condițiile legii;

b) libertatea comerțului și activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale, crearea unui cadru favorabil valorificării tuturor factorilor de producție;

c) protejarea intereselor naționale în activitatea economică, financiară și valutară;

d) stimularea cercetărilor științifice;

e) exploatarea rațională a pământului și a celorlalte resurse naturale, în concordanță cu interesele naționale;

f) refacerea și protecția mediului înconjurător, precum și menținerea echilibrului ecologic;

g) sporirea numărului de locuri de muncă, crearea condițiilor pentru creșterea calității vieții;

h) inviolabilitatea investițiilor persoanelor fizice și juridice, inclusiv străine.”

10. Prevederile relevante ale Legii nr. 283 din 4 iulie 2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază sunt următoarele:

Articolul 23

Organizarea și efectuarea pazei particulare

„[...]”

(10) Se interzice activitatea particulară de pază la obiectivele prevăzute în anexa nr. 4.”

Anexa nr. 4

LISTA

obiectivelor asupra cărora se interzice activitatea particulară de pază

1. Ministerele și structurile organizaționale din sfera lor de competență
2. Autoritățile administrative centrale subordonate Guvernului și structurile organizaționale din sfera lor de competență
3. Autoritățile administrative autonome
- 3¹. Instituțiile publice fondate de Parlament
4. Instituțiile publice fondate de Guvern
5. Autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi și al doilea, precum și cele de nivel special, inclusiv instituțiile fondate de acestea
6. Instanțele judecătorești și organele procuraturii
7. Întreprinderile de stat și/sau societățile comerciale cu capital de stat și societățile comerciale cu capital majoritar de stat
8. Banca Națională a Moldovei
9. Obiectivele de depozitare și păstrare a armelor, munițiilor, materialelor explozibile și a substanțelor radioactive
10. Obiectivele de depozitare și păstrare a substanțelor stupefiante, psihotrope și a precursorilor (cu excepția instituțiilor medicale și a farmaciilor private)

11. Prevederile relevante ale Legii nr. 845 din 3 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi sunt următoarele:

Articolul 10

Reglementarea activității de antreprenoriat

„[...]”

3. Exclusiv întreprinderilor de stat li se permite:

[...]

efectuarea activității de pază la obiectivele prevăzute în anexa nr. 4 la Legea nr. 283/2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază.

[...].”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

12. Autorul sesizării menționează că prin efectul Legii, *Bercut Grup* este obligată să rezilieze toate contractele de pază încheiate cu instituțiile specificate în Anexa nr. 4 la Legea privind activitatea particulară de detectiv și de pază.

13. În acest context, autorul excepției notează că prevederile contestate le impun tuturor persoanelor juridice din domeniul public să încheie contracte privind asigurarea pazei doar cu o întreprindere de stat. Potrivit notei informative care stă la baza prevederilor contestate, legislatorul a urmărit să asigure paza obiectivelor strategice ale statului. Totuși, legea a extins scopul interdicției de a presta activitatea particulară de pază și în privința tuturor obiectivelor finanțate din bugetul de stat.

14. De asemenea, autorul susține că prevederile contestate au fost adoptate fără a se ține cont de avizul Consiliului Concurenței și fără consultarea mediului de afaceri. Astfel, autorul susține că legislatorul a adoptat prevederile contestate în favoarea Întreprinderii de Stat „Servicii Pază” a Ministerului Afacerilor Interne, ignorând prevederile Legii concurenței, ale Legii cu privire la actele normative, ale Legii privind achizițiile publice, precum și principiile concurenței loiale.

15. În fine, autorul consideră că prevederile contestate contravin articolelor 1, 4, 7, 8, 9, 16, 22, 54 și 126 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

16. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

17. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea nr. 283 din 4 iulie 2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază și din Legea nr. 845 din 3 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, ține de competența Curții Constituționale.

18. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de reprezentantul unei părți în proces. Astfel, Curtea constată că sesizarea este formulată de subiectul căruia i s-a acordat acest drept pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

19. Obiectul excepției îl constituie articolul 23 alin. (10) și a Anexei nr. 4 la Legea nr. 283 din 4 iulie 2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază și a articolului 10 alin. (3) din Legea nr. 845 din 3 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi.

20. Curtea constată că articolul 23 alin. (10) și Anexa nr. 4 la Legea nr. 283 din 4 iulie 2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază și articolul 10 alin. (3) din Legea nr. 845 din 3 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi au constituit anterior obiect al controlului constituționalității.

21. Prin Decizia nr. 58 din 5 iunie 2025, Curtea a declarat inadmisibilă sesizarea nr. 220g din 2024 privind excepția de neconstituționalitate a

articolului 23 alin. (10) și Anexa nr. 4 la Legea nr. 283 din 4 iulie 2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază și articolul 10 alin. (3) din Legea nr. 845 din 3 ianuarie 1992 cu privire la antreprenariat și întreprinderi, depusă de dl Victor Baran, pentru că nu întrunea condițiile de admisibilitate.

22. Pentru a decide astfel, Curtea a reținut la §§ 21 și 22 din Decizia citată că, deși autorul sesizării a invocat incidența mai multor articole din Constituție, în argumentele sale, acesta susține o contradicție între normele contestate și prevederile Legii concurenței, ale Legii cu privire la actele normative și ale Legii privind achizițiile publice. Curtea a menționat că examinarea constituționalității unei prevederi legale are în vedere compatibilitatea acesteia cu dispozițiile constituționale pretins a fi încălcate, nu compararea prevederilor cuprinse în același act normativ sau în acte normative infraconstituționale diferite și raportarea formală a unei concluzii care ar rezulta din comparație la principiile Constituției.

23. Astfel, Curtea observă că, fiind parte într-o altă cauză, autorul excepției a formulat o excepție de neconstituționalitate cu un conținut identic celei din sesizarea examinată în Decizia nr. 58 din 5 iunie 2025.

24. Curtea reiterează că excepția de neconstituționalitate trebuie să cuprindă trei elemente obligatorii: textul contestat din punctul de vedere al constituționalității (prevederea legală), textul de referință pretins a fi încălcat (prevederea constituțională) și motivarea de către autorul excepției a relației de contrarietate dintre cele două texte, adică motivarea neconstituționalității textului criticat. Simpla enumerare a unor articole din Constituție și invocarea unor principii generale ce se referă la activitatea economică, în lipsa unei argumentări proprii nu reprezintă critici veritabile de neconstituționalitate (a se vedea DCC nr. 117 din 8 septembrie 2022, §§ 14 și 15).

25. Așadar, pentru că nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, iar prezenta sesizare este identică după conținut cu sesizarea nr. 220g din 31 octombrie 2024, Curtea reține că atât soluția, cât și considerentele Deciziei nr. 58 din 5 iunie 2025 sunt aplicabile și în această cauză (a se vedea, *mutatis mutandis*, DCC nr. 129 din 13 septembrie 2022, § 28).

26. Prin urmare, pe baza celor menționate mai sus, Curtea constată că sesizarea în cauză privind excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 27 alineatele (2), (3) lit. b), 37 și 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 23 alin. (10) și a Anexei nr. 4 la Legea nr. 283 din 4 iulie 2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază și a articolului 10 alin. (3) din Legea nr. 845 din 3 ianuarie 1992 cu privire la antreprenariat și întreprinderi, ridicată de dl avocat Victor Baran, în

interesele Organizației de pază „Bercut Grup” SRL, parte în dosarul nr. 3-4886/2024, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

*Chișinău, 21 mai 2026
DCC nr. 86
Dosarul nr. 223g/2025*